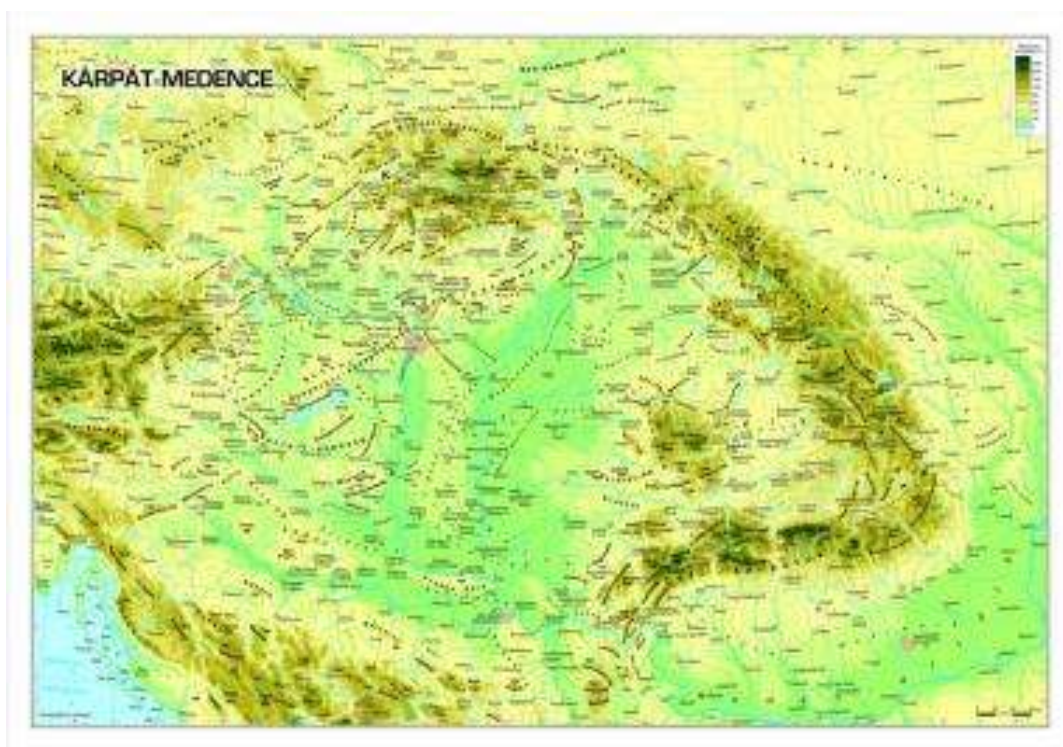




ÓBUDAI EGYETEM - PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM I. KÁRPÁT-MEDENCEI OKTATÁSI KONFERENCIA



PROGRAMFÜZET
2016. június 9-10.

A konferencia szervezői:

ÓBUDAI EGYETEM

TREFORT ÁGOSTON MÉRNÖKPEDAGÓGIAI KÖZPONT

www.tmpk.uni-obuda.hu

PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM

BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR, MODERN NYELVEK TANSZÉKE

<http://mnyt.partium.ro/hu>



A konferencia honlapja:

<http://www.k-mok.tmpk.uni-obuda.hu/>

A konferencia egyes előadásai a TÁMOP 4.1.2.B.2-13/1-2013-0002 (A műszaki és humán szakterület szakmai pedagógusképzésének és képzők hálózatának fejlesztése) projekt keretében született eredményeket mutatják be (♦).



Szervezőbizottság

Dr. Maior Enikő (elnök)
Dr. habil. Tóth Péter (társelnök)
Pásztor Rita Gizella
Ardelean Tímea Krisztina
Duchon Jenő
Fónagy-Bicskei Ildikó
Varga Anikó

Helyszín

Partiumi Keresztény Egyetem

Nagyvárad, Primariei utca 27., A1. terem

Időpont

2016. június 9-10.

A konferencia hivatalos nyelve

angol, magyar

A konferencia egyes előadásai a TÁMOP 4.1.2.B.2-13/1-2013-0002 (A műszaki és humán szakterület szakmai pedagógusképzésének és képzők hálózatának fejlesztése) projekt keretében született eredményeket mutatják be (♦).



Program

2016. június 9. (csütörtök)

8:30-9:00	Regisztráció
9:00-9:15	Megnyitó, köszöntő
9:15-10:45	I. szekció, II. szekció
11:00-12:30	III. szekció, IV. szekció
12:30-13:30	Ebéd
13:30-15:00	V. szekció
15:15-16:45	VI. szekció

2016. június 10. (péntek)

10:00-11:30	VII. szekció, VIII. szekció
11:45-12:30	A konferencia zárása
12:30-13:30	Ebéd

Részletes program

Megnyitó, köszöntők

Időpont: 2016. június 9. 9:00-9:15

Helyszín: Nagyvárad, Primariei utca 27., A1. terem

9:00 Köszöntő – Dr. Pálfi József, rektor (PKE)

9:05 Köszöntő – Dr. Maior Enikő, dékán (PKE BTK)

9:10 Köszöntő – Dr. habil. Tóth Péter, főigazgató (ÓE TMPK)

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

I. SZEKCIÓ

Methodology of Foreign Language Teaching

Date & Time: 9 June, 2016. 9:15-10:45

Venue: Oradea, Partium Christian University, Room No. A1

Chair: **Enikő Maior**

Előadások:

Enikő Maior

Partium Christian University

ESP and language tests

Borbála Bökös

Partium Christian University

Digital Skills in Teaching Literature in English

Julianna Borbély

Partium Christian University

On the Necessity of Practice-based English-Language-Teacher Training

Andrea Krisztina Bánffi-Benedek

Partium Christian University

Phraseology in Intercultural Communication – Intercultural Communication in Phraseology

Bence Asztalos

University of Szeged - Juhász Gyula Teacher Training Faculty - Department of Music Education

Promoting creativity and entrepreneurship through music, performance and cultural cooperation (Musik kreativ+)

II. SZEKCIÓ

Oktatásszociológiai kutatások, interkulturális oktatás

Időpont: 2016. június 9. 09:15-10:45

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem, E14. terem

Elnök: **Székesi Levente**

Előadások:

Székesi Levente

Partiumi Keresztény Egyetem

Romániai magyar oktatásszociológiai kutatások a II. Világháborút követő években

Tomory Ibolya

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Kulturális minták és tradicionális elemek szerepe a kelet-afrikai oktatásban: a szakképzés egy perspektívája

Szűcs Enikő

Partiumi Keresztény Egyetem

Kompetenciák a szociális munkában, a jó szakember ismérvei

Bernáth Krisztina

Partiumi Keresztény Egyetem

A felsőoktatásig és onnan tovább: Partiumi magyar fiatalok továbbtanulási attitűdje és a munkaerőpiac-ismerete

Pásztor Rita Gizella

Partiumi Keresztény Egyetem

Érmelléki Kisebbségi tanulói és tanulási útvonalak

III. SZEKCIÓ

Kommunikáció az oktatásban és a gyakorlatban

Időpont: 2016. június 9. 11:00-12:30

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem, A1. terem

Elnök: **Lőrincz Julianna**

Előadások:

Lőrincz Julianna

Selye János Egyetem - Tanárképző Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

Kommunikációs készségfejlesztés (beszéd- és stílus-készség-fejlesztés) a középiskolai tankönyvek tükrében

Nagy Ágota

Partiumi Keresztény Egyetem

Gyakorlattípusok az interkulturális kommunikáció oktatásában

Istók Béla

Selye János Egyetem

A „gyakoritka” szóalkotási módok tanításának problémái két szlovákiai magyar nyelvtankönyv alapján

Boszák Gizella

Partiumi Keresztény Egyetem – Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék

Homonímia az interkulturális kommunikációban

Szabó Roland

Partiumi Keresztény Egyetem - Modern Nyelvek Tanszéke

Filmrészletekkel, dialógusokkal a természetesebb kommunikáció érdekében

Stoicu-Crisan Renáta Alice

Partiumi Keresztény Egyetem – Német Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék

Az interkulturális kommunikatív kompetencia fejlesztése multimédiás anyagok segítségével a német mint idegen nyelv oktatásában

IV. SZEKCIÓ

Empirikus kutatások a pedagógusképzésben

Időpont: 2016. június 9. 11:00-12:30

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem, E14. terem

Elnök: **Bodnár Éva**

Előadások:

Csillik Olga - Bodnár Éva - Daruka Magdolna - Sass Judit

Budapesti Corvinus Egyetem

Ki ma a jó tanár - a tanárok szerint?

Simonics István

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Az infokommunikációs technikák alkalmazása a mentortanárok körében (♦)

Végh Ágnes

Budapesti Gazdasági Egyetem - Kereskedelmi Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar

Pillanatkép a Budapesti Gazdasági Egyetem közgazdász tanár mesterképzéséről

Holik Ildikó

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Szakmai tanárok értékelési módszerei (♦)

Brugós Anikó

Partiumi Keresztény Egyetem

A magyar népi kultúra fontossága a pedagógusképzésben

Makó Ferenc

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Gyakorlatvezető mentortanár-jelöltek értékorientációja (♦)

V. SZEKCIÓ

Empirikus kutatások az oktatásban I.

Időpont: 2016. június 9. 13:30-15:00

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem, A1. terem

Elnök: **Makó Ferenc**

Előadások:

Tóth Péter

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ
Középiskolai tanulók térszemléletének fejlettsége (♦)

Kóródi László

Partiumi Keresztény Egyetem – Közgazdaságtudományi Kar
Gamification a menedzsment oktatásban

Duchon Jenő

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ
Információbiztonság és az online képzési keretrendszerek (♦)

Gombik Judit Klaudia

Partiumi Keresztény Egyetem
Felnőttképzés felnőttoktatás Romániában kihívások,lehetőségek

Viola Attila

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ
Tanulói visszajelzés online lehetőségei (♦)

Debrenti Edith

Partiumi Keresztény Egyetem
Egy III. osztályos tanulók körében végzett fejlesztő kísérlet eredményei

VI. SZEKCIÓ

Tehetséggondozás, kompetenciafejlesztés

Időpont: 2016. június 9. 15:15-16:45

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem, A1. terem

Elnök: **Simonics István**

Előadások:

Szilágyi Györgyi

Partiumi Keresztény Egyetem

A kreativitás mint az életbeli sikeresség alternatív indikátora

Szerdi Ilona

Selye János Egyetem

Interaktív anyanyelvoktatás az általános iskola felső tagozatán

Györbiró András

Partiumi Keresztény Egyetem

A szakkollégiumi rendszer megújulása mint a felsőoktatás eltömegesedésére adott válasz

Zakota Zoltán - Ardelean Tímea - Izsák Hajnalka

Partiumi Keresztény Egyetem

Konvergencia és mobilitás a romániai felsőoktatásban

Sanda István Dániel

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Adalékok a XVII-XVIII. század oktatásügyéhez – Különös tekintettel a magyarországi ének- és zenetanításra

VII. SZEKCIÓ

Empirikus kutatások az oktatásban II.

Időpont: 2016. június 10. 10:00-11:30

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem, A1. terem

Elnök: **Holik Ildikó**

Előadások:

Anetta Bacsa-Bán * - Viktorija Marcinkevičienė**

*University of Dunaújváros

** Kauno Kolegija/University of Applied Sciences, Lithuania

Comparison of studies' termination reasons in college of Dunaujvaros (Hungary) and Kauno Kolegija/University of Applied Sciences Faculty of Technologies and Landscaping (Lithuania)

Gábor Budai

University of Dunaújváros

Options for the Dunaújváros vocational training system available today

Holik Ildikó

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

A pedagógiai tervezés módszertani kérdései a szakmai tanárképzésben (♦)

Pogátsnik Monika

Óbudai Egyetem - Alba Regia Műszaki Kar

Megbízhatóság és validitás két pályaelméleti attitűd skála hazai adaptációja kapcsán

Barkóczy Gergely Attila

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ (hallgató)

A káprázás értékelése a tanuláshoz szükséges vizuális környezet részeként

VIII. SZEKCIÓ

Kommunikáció az oktatásban és a gyakorlatban

Időpont: 2016. június 10. 10:00-11:30

Helyszín: Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem, E14. terem

Elnök: **Tóth Péter**

Előadások:

András István - Rajcsányi-Molnár Mónika - Bacsa-Bán Anetta - Lászlóné Kenyeres Krisztina - Németh István Péter - Izsák Hajnalka

Dunaújvárosi Egyetem, Partiumi Keresztény Egyetem
Szakmentori rendszer modelljének fejlesztése

András István - Rajcsányi-Molnár Mónika - Bacsa-Bán Anetta - Balázs László - Németh István Péter - Szabó Csilla Marianna - Szalay Györgyi - Ardelean Tímea Krisztina

Dunaújvárosi Egyetem, Partiumi Keresztény Egyetem
Tanulásméletek és az új generációk sajátosságainak vizsgálata a tanulási eredmények alapján

András István - Rajcsányi-Molnár Mónika - Bacsa-Bán Anetta - Balázs László - Németh István Péter - Szabó Csilla Marianna - Szalay Györgyi - Zakota Zoltán

Dunaújvárosi Egyetem, Partiumi Keresztény Egyetem
Módszertani megújulás a felsőoktatásban

András István - Rajcsányi-Molnár Mónika - Bacsa-Bán Anetta - Balázs László - Németh István Péter - Szabó Csilla Marianna - Szalay Györgyi - Németh Borbála

Dunaújvárosi Egyetem, Partiumi Keresztény Egyetem
Burn out prevenció, reziliencia erősítés

András István - Rajcsányi-Molnár Mónika - Bacsa-Bán Anetta - Németh István Péter - Cserné Adermann Gizella - Juhász Levente Zsolt - Zakota Zoltán

Dunaújvárosi Egyetem, Partiumi Keresztény Egyetem
Mérések, felmérések, kutatások a hallgatói sikeresség érdekében

ÖSSZEFOGLALÓK

**András István* - Rajcsányi-Molnár Mónika* - Bacsa-Bán Anetta* - Lászlóné Kenyeres
Krisztina* - Németh István Péter* - Izsák Hajnalka****

* Dunaújvárosi Egyetem

** Partiumi Keresztény Egyetem

Szakmentori rendszer modelljének fejlesztése

A lemorzsolódás a felsőoktatásban többé-kevésbé mindenütt jelen van, mértéke azonban országonként eltérő. Magyarországon a lemorzsolódás kockázata a felsőoktatás egészére jellemző olyan aktuális probléma, amely több szempontból is megközelíthető (pedagógia, szociológia, oktatáspolitikai). Kutatások azt jelzik, hogy ha egy hallgató sikeresen veszi az első évben felmerülő kezdeti akadályokat, akkor már kisebb az esélye a lemorzsolódásnak. Összességében azt mondhatjuk, hogy a felsőoktatási beiskolázás növekedésével párhuzamosan kiemelt figyelmet érdemel a már a rendszerbe bekerült hallgatók előrehaladásának és diplomához jutásának elősegítése. Prezentációnk célja bemutatni a Dunaújvárosi Egyetemen, korábban Főiskolán kialakításra került Szakmentori rendszer sikeres bevezetését. A rendszer felépítése megfelelő előkészítés után véleményünk szerint bevezethető, alkalmazható más felsőoktatási intézményben is. Dolgozatunkban összefoglaljuk a rendszer kialakítását megelőző tevékenységeket, előzményeket, valamint a rendszer leírása mellett a rendszer eredményeit és sikereit. Reményeink szerint választ tudunk adni arra a kérdésre is, hogy miért volt érdemes és fontos a rendszert kialakítani és az évek során működtetni. Az eredményeket számokkal, statisztikákkal támasztjuk alá. A rendszer bemutatása mellett egy ajánlást is sikerült megfogalmazni, mely szerint Intézménytől függően érdemes kialakítani azt. Az előnyei mellett a rendszernek nincsenek hátrányai, a tapasztalatok azt mutatják, hogy a lemorzsolódás csökkentésében csak sikereket lehet elérni. A szakmentori rendszernek köszönhetően sikeresebb és elégedettebb hallgatók fognak tanulni az adott felsőfokú intézményben.

**András István* - Rajcsányi-Molnár Mónika* - Bacsa-Bán Anetta* - Balázs László* - Németh
István Péter* - Szabó Csilla Marianna* - Szalay Györgyi* - Ardelean Tímea****

* Dunaújvárosi Egyetem

** Partiumi Keresztény Egyetem

Tanuláselméletek és az új generációk sajátosságainak vizsgálata a tanulási eredmények alapján

Magyarországon a felsőoktatásban változás megy végbe. A felsőoktatási oktatók egyik legfontosabb feladata a szakok és a tárgyak leírásának átdolgozása az új kkk-k alapján. A szakok átdolgozása és az oktatók felkészítése során mindenképpen figyelembe kell venni a legújabb tanuláselméleteket, a konstruktivista és legfőképpen a konnektivista tanuláselméletet. Ezek felelnek meg leginkább egyrészt a fiatal generáció sajátosságainak, másrészt a munkáltatók elvárásainak. A tanulásban és a tanulás sikerességében nagy jelentősége van annak is, hogy az adott tanuló milyen tanulási stílust kedvel a legjobban, melyiket alkalmazza a leghatékonyabb módon. A tanulási stílus legáltalánosabb felfogása az információ felvételének és feldolgozásának egyénre jellemző módja. A tanulási stílust több

tényező is befolyásolja, ilyenek a tanulási környezet, a tanári elvárások, valamint az oktatás szervezési módja. A tanuláselméletek arra vonatkozóan szolgálnak magyarázattal, hogy mi történik a tanulás folyamatában; egyrészt keretként szolgálnak annak magyarázatához, hogy mi történik az általunk megfigyelt tanulási folyamatokban, másrészt orientációt jelentenek a tanulásban tapasztalt problémák megoldásához. A tudományos és technológiai változások olyan tanulási körülményeket és tereket hoztak létre a 20. század végén, de különösen a 21. század elején, ami értelemszerűen megváltoztatta a tanulás módját, eszközeit, tér-és időbeliségét. Az Y, de különösen a Z generációhoz tartozó emberek számára egészen mást jelent a tanulás vagy az információ megszerzése, mint az idősebb generációk számára. Megvizsgálván a különböző tanuláselméleteket, az Y és a Z generáció tanulási és ismeretszerzési szokásai leginkább a konnektivista tanuláselmélet sajátosságaival mutatnak hasonlóságot. A fiatalok folyamatosan használják a digitális eszközöket, életüket közösségekben, többnyire virtuális közösségekben élik, a megszerzett információt megosztják egymás között, kommentálják, kiegészítik, módosítják azt. Így alakul ki és formálódik a közösségi média oldalain az összekapcsolt tudás. Az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének (EKKR) parlamenti elfogadása után szinte valamennyi európai kormány kezdeményezte a nemzeti képesítési keretrendszerek kidolgozását, melyeknek legfontosabb hozadéka, hogy a tanulási eredmények alkalmazása a jövőben lehetővé teszi az eredmények összehasonlítását különböző intézménytípusok, eljárások és nemzetek között. A képzési programoknak tehát a kimenetre kell koncentrálni, az kerül előtérbe, hogy a képzés befejezésekor a hallgatónak milyen kompetenciákkal kell rendelkeznie, hogy sikeres munkavállaló legyen egy adott területen. Előadásunk célja, az e területek vizsgálatában elért eredményeink bemutatása.

András István* - Rajcsányi-Molnár Mónika* - Bacsa-Bán Anetta* - Balázs László* - Németh István Péter* - Szabó Csilla Marianna* - Szalay Györgyi* - Zakota Zoltán**

* Dunaújvárosi Egyetem

** Partiumi Keresztény Egyetem

Módszertani megújulás a felsőoktatásban

Miközben a közoktatási intézmények szervezeti szinten maguk is számos változáson mennek keresztül, az intézmények oktatóinak eleget kell tenniük a folyamatosan változó, megújuló társadalmi elvárásoknak, melyek esetükben a felsőoktatásban tanuló hallgatókon keresztül is manifesztálódnak. A globalizáció hatásainak és a digitális korról való együttélésnek köszönhetően a Z generáció „itt és most” keresi a válaszokat a kérdésekre, rövid távú időorientációval bír, melynek részben velejárója a rövid, fókuszált figyelem és annak megosztása (multitasking) több eszköz, esemény között. A gyorsaság fokozódása az üzenet tartalmáról annak terjesztésére helyezi a hangsúlyt. Vagyis már nem az a fontos, hogy mit, hanem az, hogy milyen gyorsan, milyen hatékonysággal tudunk közölni. Látható, hogy ezek a generációs sajátosságok új, a klasszikus oktatási formáktól eltérő módszerek alkalmazását igénylik, holott napjainkban is elsősorban a klasszikus oktatási módszerek dominálnak az oktatók között. A Z generáció sajátosságaiból adódó igények – élményszerű, tapasztaláson alapuló oktatási forma – elsősorban a csoportdinamikát a középpontba helyező tapasztaláson alapuló tréningek módszertanával mutat összhangot. Természetesen már csak a képzés szervezeti keretei miatt sem beszélhetünk egyértelmű megfeleltethetőségről, ugyanakkor az egyes megközelítéseket felhasználva jól

szemléltethetjük a tapasztaláson alapuló tanulás koncepcióját és sajátosságait. Alapul véve a Z generáció jellemzőit, látható, hogy a szabadság, a dinamizmus, a kezdeményezőkézség, a gyakorlati szemléletmód dominánsan jelenik meg ennél a korosztálynál. Ennek megfelelően az oktatónak olyan osztálytermi klímát kell kialakítani, mely támogatja a kezdeményezőkézséget, lehetőséget teremt a gyors, dinamikus haladásra és elősegíti a gyakorlati szemléletmód megalapozását. Az oktatási folyamat elemzésénél a hangsúlyt a csoportban zajló folyamatokra és a csoport működésére helyezzük. Ebben a megközelítésben az oktatónak elsősorban nem a csoporttagokkal való kapcsolatát, hanem az oktatási folyamatban betöltött helyét elemeztük. Bemutatjuk, hogy a csoportdinamika felhasználása az oktatás-nevelés folyamataiban milyen hozadékkal jár és, eszközként, hogyan jelenhet meg az órán, igazodva a Z generáció sajátosságaihoz.

András István* - Rajcsányi-Molnár Mónika* - Bacsa-Bán Anetta* - Balázs László* - Németh István Péter* - Szabó Csilla Marianna* - Szalay Györgyi* - Németh Borbála**

* Dunaújvárosi Egyetem

** Partiumi Keresztény Egyetem

Burn out prevenció, reziliencia erősítés

Előadásunk célja egy tanárok számára tervezett burn out prevenció program elméleti megalapozása. A tanulmányban a „kiégés szindróma” szakirodalmában megfogalmazott burn out meghatározások alapján áttekintést nyújtunk a kiégés tüneteiről és okairól. A burn out, nem klinikai diagnózis, amelyet egy orvos megállapíthat, és amelyre van egy mindenki számára hatásos gyógymód. Olyan komplex tünetegyüttesről van szó, amelynek létrejöttében egyaránt szerepet játszanak a kiégésre hajlamosító öröklött biológiai és pszichológiai adottságok és az egyén számára megterhelő környezeti hatások. Összefoglaljuk továbbá, hogy a burn out kutatás milyen rizikó tényezőket tárt fel a kiégés hátterében, illetve melyek azok a védőfaktorok, amelyek kedvezőtlen körülmények között is védelmet nyújtanak a tartós stresszel és a kiégéssel szemben. A stressz – distress - kiégés – depresszió fogalomháló tisztázása után bemutatjuk a munkakörnyezetben fellelhető leggyakoribb rizikótényezőket és védőfaktorokat is. Az előadás középpontjában a burn out fogalmának, valamint a veszélyeztetett – áldozatkész, elkötelezett és autoriter, lekezelő – személyiségtípusoknak a bemutatása áll. A burn out prevenciójával kapcsolatban megkerülhetetlenné válik a reziliencia fogalma, vagyis egyfajta lelki rugalmasság, amely jelentős szerepet játszik az egyén életben való boldogulásában. A reziliencia, mint individuális védőfaktor, velünk született ajándék, részben biológiai örökség, amelyet a felmenőinktől kapunk útravalónak. ugyanakkor tekinthetjük a rezilienciát egy képességnek is, melynek fejlesztésére a csecsemőkorból és a kisgyermek korban van leginkább lehetőség, de későbbi életkorokban is alakítható és fejleszthető. A reziliencia kutatások eredményei hasznos támpontot nyújtanak a reziliens – egészségben tartó – viselkedésminták kialakításához.

András István* - Rajcsányi-Molnár Mónika* - Bacsa-Bán Anetta* - Németh István Péter* - Cserné Adermann Gizella* - Juhász Levente Zsolt* - Zakota Zoltán**

* Dunaújvárosi Egyetem

** Partiumi Keresztény Egyetem

Mérések, felmérések, kutatások a hallgatói sikeresség érdekében

Kutatócsoportunk azt a feladatot vállalta, hogy különböző aspektusokból feltárja a hallgatói sikerességhez vezető néhány tényezőt az oktatók és a hallgatók oldaláról egyaránt. Tanulmányunkban megjelenítjük a szakirodalom munkánk során felhasznált megállapításait, más - adekvátsága miatt magyarországi – intézmények publikált vizsgálati eredményeit, saját pilot kutatásainkat, amelyeket oktatók és hallgatók körében végeztünk, és amelyek alapján új vizsgálati eszközökre és tágabb körű vizsgálatokra teszünk javaslatokat. A probléma rendkívül komplex volta és a rendelkezésre álló idő korlátossága miatt teljességre nem törekedhettünk, ezért a következő témákat emeltük ki és vettük nagyító alá:

Felfogásunk szerint, ami a konstruktivizmus szemléletmódját követi, a tanulás az egyén aktivitásával történő tudásrendszerének felépítése. Az új tudás a korábban megszerzett alapokra épül, illetve ezek hálózatához kapcsolódik. ennek megfelelően szükségesnek tartottuk tárgyalni, hogy a felsőoktatásba belépő hallgatók milyen felkészültséggel rendelkeznek, ami alapul szolgál a későbbi tudás- és kompetencia fejlesztéséhez.

A tanulmányok sikeressége nagymértékben a szakterületi tudás gyarapításának függvénye, ezért bemutattunk a szakirodalomból néhány olyan vizsgálatot, amelyek a középiskolából a felsőoktatásba lépő hallgatók speciális tudásszintjével, illetve általános kompetenciáival foglalkoznak. Választásunkban a saját intézményünk szempontjából releváns tantárgyakra és területekre koncentráltunk.

Intézményünk fő profilja a műszaki, ill. az informatikai képzés, ezért bemutatjuk a BME illetve az ELTE által kidolgozott, műszaki és természettudományi szakokra belépő hallgatók matematikai, fizikai és kémiai felkészültségével kapcsolatos vizsgálatait is.

Mivel azonban a neveléstudomány és a pszichológia a szakmai tudás mellett egyre inkább azokra az alap és általános kompetenciákra irányítja a figyelmet, amelyek a tanulás sikeréhez nélkülözhetetlenek, hiányuk tanulási sikertelenséghez, sőt egyre gyakrabban lemorzsolódáshoz vezet, kiemeltük két, a felsőoktatásba belépő hallgatók nem szakmai kompetenciáinak vizsgálatára irányuló kutatás hozzáférhető eredményeit, egyiket a Kecskeméti Főiskola kutatói végezték, a másik a PTE által kezdeményezett, nagy létszámú tanulmányait elkezdő pedagógus jelöltre általános kompetenciáira vonatkozott.

A szakirodalom és a korábbi tapasztalatok alapján saját vizsgálatunkban arra törekedtünk, hogy a hamarosan kötelező hallgatói kompetencia mérések mellé egy, a vizsgálatok szempontjából egy másik, de a felsőoktatás, mint rendszer működésében nélkülözhetetlen nézőpontot is bevezessünk, ami elsősorban az oktatók elvárásainak, hallgatókról alkotott véleményének és a hallgatókkal kapcsolatos attitűdjeinek a megismerésére irányul.

A hallgatók sikerességének feltétele az is, hogy az oktatók ismerjék a hallgatók jellemzőit, és ehhez tudják igazítani saját oktatási, vagy remélhetőleg inkább tanulásirányítási tevékenységüket.

Bence Asztalos

University of Szeged - Juhász Gyula Teacher Training Faculty - Department of Music Education, Hungary

Promoting creativity and entrepreneurship through music, performance and cultural cooperation (Musik kreativ+)

The primary goal of this three-year designed Musik kreativ+ program is to bring more creativity in school music lessons and identify ways of dealing creatively with music. The established educational networks of the four participant countries Germany (Freiburg), France (Strasbourg), Czech Republic (Brno), Hungary (Szeged) are developing a concept how students can be formed through music in the three areas of creativity, performance and entrepreneurship. Under these educational and artistic perspectives and conditions the pursuing concept is being tested together with students at Universities and students at schools and will be made available to the public in a common final concert at the end of the second year of the project. In addition, the proven concepts are published in a teacher training curriculum that enables and inform teachers of different types of schools to apply the country-specific creative approaches to teaching. The close integration of the four partner countries forms the basis for the promotion of cultural cooperation in educational, artistic and university level.

Anetta Bacsa-Bán * - Viktorija Marcinkevičienė**

*University of Dunaujvaros

** Kauno University of Applied Sciences, Lithuania

Comparison of studies' termination reasons in college of Dunaujvaros (Hungary) and Kauno Kolegija/University of Applied Sciences Faculty of Technologies and Landscaping (Lithuania)

Various aspects of students' study termination are analysed in all institutions of higher education. This article presents Kauno University of Applied Sciences, Faculty of Technologies and Landscaping (Lithuania), and College of Dunaujvaros (Hungary) students' termination of studies analysis. Comparison of respondents' gender, age, marital status, form of studies and their impact on the study termination is carried out. The results of students', who discontinued their studies, questionnaire survey, are discussed; including the reasons for termination of studies, study obstacles, work experience and its influence on studies and future plans.

Andrea Krisztina Bánffi-Benedek

Partium Christian University, Romania

Phraseology in Intercultural Communication – Intercultural Communication in Phraseology

The present paper focuses on intercultural aspects of phraseological units containing a reference to a part of the body: to the so-called somatisms. Starting from some exciting examples of these highly productive somaticphraseological units, taken from languages that

our students of Partium Christian University as well as people of the region Partium generally speak and understand (Hungarian, English, Romanian and German) the paper tries to investigate different fields as well as a series of methods for the development of intercultural communicative competence and phraseological competence.

Barkóczy Gergely Attila

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

A káprázás értékelése a tanuláshoz szükséges vizuális környezet részeként

A jó tanulási környezet része, hogy a világítási rendszer megteremtse a vizuális komfortot. Ennek részeként a káprázási jelenségek értékelése, illetőleg a káprázás-korlátozás megfelelő kialakítása a mesterséges világítás jelentős minőségi jellemzője.

A belsőtéri világítástechnikai szabvány 2003-ban új módszert vezetett be a káprázás értékelésére, amely komplexen veszi figyelembe a helyiség tulajdonságait.

A tanterekben tapasztalható változatos kialakítás, illetőleg a napjainkban elterjedt fényes táblafelületek miatt a közvetlen és közvetett káprázás kellő mértékű korlátozása egyre nagyobb hangsúlyt érdemel.

Műszaki szempontból fontos, hogy a világítási kivitelezés és felülvizsgálat során gyorsan és egyszerűen lehessen értékelni a káprázást. A szabvány alapján azonban körülményes számítási eljárás tartozik a káprázás értékének meghatározásához.

Tanulmányomban a jelenleg hatályos és a korábbi szabvány káprázás-értékelését hasonlítom össze, illetőleg az új módszer kritikus megfigyelői helyek megválasztásával történő egyszerűsítésének lehetőségét vizsgálom tantermi környezetben.

Bernáth Krisztina

Partiumi Keresztény Egyetem

A felsőoktatásig és onnan tovább: Partiumi magyar fiatalok továbbtanulási attitűdje és a munkaerőpiac-ismerete

A felsőfokú képzésben való továbbtanulás részben az iskolai életút és életpálya stratégiák fontosabb mérföldkövei mentén, részben pedig az elsődleges szocializációs környezet szereplőinek hatására alakul. A döntési folyamat bonyolult, sokféle tényező hatására bontakozik ki, a felsőfokú képzésben résztvevők aránya és a továbbtanulás lehetőségei meghatározzák úgy az egyén, mint a társadalom életét is. Az intézményválasztás szoros összefüggésben áll a fiatalok pályaismeretével és karrierterveivel, a képzési időszak végén ezek ugyanis jelentősen befolyásolják a fiatalok munkaerőpiacon való elhelyezkedésének mintázatait. Az előadás keretében a fiatalok továbbtanulása mögötti motivációkat és a pályaismeret, a karriertervek összefüggéseit mutatjuk be két kutatás tükrében. A fiatalok továbbtanulási szándékait, a Partiumi térség felsőoktatási intézményeiben zajló kutatás keretében vizsgáltuk 2012-ben (N=2120). A fiatalok pályaismeretét pedig a Partiumi Keresztény Egyetemen, 2015 telén folytatott kutatás keretében tártuk fel (N=230). Az eredmények megerősítik korábbi kutatások következtetéseit, melyek szerint az iskolatípus választásánál jelentős érvként jelent meg az intézmény közelsége és az intézmény hírneve, a továbbtanulási szándék motivációi között pedig a szociokulturális helyzet játszik számottevően szerepet. A szülők magasabb képzettsége, a nagyobb családi jövedelem és a

jobb jegyek növelik annak a valószínűségét, hogy a középiskolát befejező végzősök drágább, szelektívebb és az otthonuktól távolabbi intézményt választanak. A felsőoktatási intézmények hallgatókért folytatott fokozódó versenye kontextusában a döntési folyamatban, a kommunikációs hálózatok szignifikáns szereplőiként, a középiskolai tanárok és tanácsadók vezető szerepet töltenek be abban, hogy a végzősök milyen intézményeket tekintenek jó választásnak. A tanulmányok idején túli terveket illetően a kutatás eredményei azt mutatják, hogy a fiatalok jelentős hányadának nincs átfogó ismerete a munkaerőpiacról, így sokuk esetében nem beszélhetünk tudatos karriertervezésről. A munkahelykeresés kapcsán jelentős értéket képvisel a kapcsolati tőke, az álláskeresési technikák közül a világháló és az adott főiskolai kar segítsége előkelő helyen szerepelt a válaszok sorában.

Julianna Borbély

Partium Christian University

On the Necessity of Practice-based English-Language-Teacher Training

In the academic year of 2013-2014, due to structural changes, a "preparatory class" was added to the primary school in the Romanian educational system. Therefore, mandatory education starts at the age of 6 (as opposed to 7, before 2013-14) and the so-called school-preparatory groups from nursery schools were moved to primary schools. The organisation of classes shows a mixture of nursery-school and primary-school style teaching, while it demands that teachers adopt teaching methods pertaining to both systems. This calls for a change in the teacher trainee programme as well, since in addition to the ESL training English language teachers receive, they need special training to teach the prep-class group. The construct of present national teacher training programme, however, does not contain courses that develop nursery-school teaching skills. In the present paper we argue for the necessity to keep the training programme up to date and include course(s) that prepare future teachers to instruct in preparatory classes as well as on higher levels.

Boszák Gizella

Partiumi Keresztény Egyetem – Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék

Homonímia az interkulturális kommunikációban

Jelen tanulmány olyan a német nyelvben előforduló homonim alakokat tárgyal, amely egy magyar anyanyelvű számára sok esetben megnehezíti a sikeres kommunikációt a német nyelvben. Ahhoz, hogy egy valóban sikeres „interkulturális kommunikáció” jöjjön létre a magyar beszélő és a német befogadó fél között, a magyar anyanyelvű beszélőnek ismernie kell a német homonim alakok közötti eltéréseket (nem, többes szám, stb.). A tanulmány elméleti hátterét az interkulturális kommunikáció és a kontrasztív nyelvészet képezi. Az analízis központi kérdésfelvetése arra próbál választ adni, hogy milyen nehézségekkel konfrontálódik egy magyar anyanyelvű németül tanuló egyetemi hallgató, miközben ezeket a homonim alakokat próbálja meg használni. Az analízist egy kérdőív segíti. Az elemzés egyfelől nyelven belüli (német), másfelől pedig nyelveket és kultúrákat áthidaló (német-magyar).

Borbála Bökös

Partium Christian University

Digital Skills in Teaching Literature in English

Regardless of ESL levels (intermediate, advanced), teaching literature in English has always been a great challenge for teachers. According to a general view, the increasingly digitalized environment might be responsible for students' decreasing interest in reading either shorter or longer literary texts, but what if the same digitalized medium can be turned to the advantage of literary studies? This paper will explore the use of digital skills in the English classroom, more precisely in the English/American literary seminar work. I intend to demonstrate how several digital competencies are effective in teaching literary texts, with special focus on raising motivation and developing communication skills through online collaborative exercises, such as creating quizzes, games, as well as blog entries.

Brugós Anikó

Partiumi Keresztény Egyetem

A magyar népi kultúra fontossága a pedagógusképzésben

2005 márciusában „Képzés néptánc-oktatóknak” címmel jelent meg egy hirdetés a helyi sajtóban, miszerint a Romániai Magyar Néptánc Egyesület megújult cél- és feladatrendszerrel bővíti tevékenységét. 2005 óta Nagyváradon a Csillagocska Alapítvány partnerségében, évi rendszerességgel megszervezésre kerül a pedagógus továbbképzés, mely nem csak néptánc-oktatóknak, hanem aktív és leendő pedagógusoknak, tanároknak, tanítónőknek, óvónőknek is szól, Ekete-pekete címmel. A Csillagocska Alapítvány munkatársai mellett belföldi és magyarországi neves szakembereket hívunk meg oktatni egy-egy tárgyat: népi gyermekjátékok, alapfokú zenei ismereteket, a magyar népdal ismerete, énektechnika, magyar zenetörténet, alap néptánc technikák az iskolai táncoktatásban, táncbemelegítők, szatmári táncok, szilágysági táncok, felcsíki és moldvai táncok szerepelnek a tantervünkben. A képzés másodlagos célja, hogy az óvodai, iskolai ünnepeken, ünnepségeken, minőségi műsor kerüljön bemutatásra, hogy a népdal- és néptáncversenyeken igazi, értékes népdalok, táncok legyenek előtérbe helyezve. Kutatásom során a Bihar, Szatmár és Szilágysági megyei pedagógusokkal sikerült találkozni. Van olyan pedagógus, aki két, akár három alkalommal is eljött a képzésre, felfogva annak hiánypótló értékét. Oktatási segédjegyzeteket is adott ki a Romániai Magyar Néptánc Egyesület, ezeknek a képzéseknek az anyagait összegezve. A néptáncról Dr. Könczei Csongor, a népzeneről Sinkó András írt, míg a tavaly megjelent Népi gyermekjátékok kiadvány Benkő Éva, Prezmer Boglárka és Benedek Árpád tollából származik. Ezt a képzést a PKE óvó- és tanítónői szakán illetve a zeneművészeti tanszakon is meghirdettük. Célja, hogy minél több leendő pedagógus minél tágabb ismeretet szerezzen a magyar népi kultúráról, amely nélkül nem működhet egy minőségi oktatás.

Budai Gábor

University of Dunaújváros

Options for the Dunaujvaros vocational training system available today

This study secondary, tax profession can I focus on training, in which they examined how the students were chances cost the last three years in Dunaujvaros vocational secondary and vocational schools. As the Hungarian secondary education characterized by a selective school system, most specifically the early selection, so I assumed that the cost of different opportunities and this changes over time in various types of training can be observed. Research method to my analysis of the literature and gathering of information about Dunaujvaros secondary education chose. I give the data organization and analysis of the answers to my research hypothesis.

Csillik Olga - Bodnár Éva - Daruka Magdolna - Sass Judit

Budapesti Corvinus Egyetem

Ki ma a jó tanár - a tanárok szerint?

Sokszor halljuk, hogy mai diákok mások, máshogy tanulnak, mint a korábbi generációk tagjai, nem tudják teljesíteni a hagyományos tanári elvárásokat, és ez problémát jelent az iskolák mindennapjaiban. Az, hogy mennyire és miben más ez a generáció, számtalan tanulmány tárgya volt már (Prensky 2001, Holyoke és Larson 2009, Schlickum 2009, Tari 2011 stb), mint ahogy az sem kérdéses, hogy a tanulók változására a tanároknak, az iskoláknak, és az oktatás egészének is reagálnia kell. Mára megfogalmazódtak azok az igények, preferenciák, attitűdök, amelyek hangsúlyeltolódást eredményeztek az elvárt tanári kompetenciákban (pl. ISTE 2000, ISTE 2008,) is. Előadásunkban egy olyan kutatás rész-eredményét mutatjuk be, amely célja annak megállapítása volt, hogy a pedagógusok és a diákok véleménye szerint milyen tulajdonságokkal, képességekkel kell rendelkeznie a tanároknak, ha sikeresen szeretnék tanítani digitális generáció tanulóit. E helyen a tanárok körében végzett vizsgálat eredményeit ismertetjük. A kutatás első lépéseként a szakirodalmak alapján olyan tulajdonságokat gyűjtöttünk össze, amelyek jellemzőek a Z és az α generációra. Az állításokból 109 ítemes kérdőívet készítettünk, amelyben egy ötfokú Likert-skála segítségével döntheti el a válaszadó, hogy milyen mértékben tartja fontosnak az egyes tulajdonságot, kompetenciákat a digitális generációkat tanító tanárok esetében. Felmérésünk 2015 őszén és 2016 tavaszán zajlott. A kérdőívet 425 pedagógus töltötte ki, akiket összehasonlítottuk nemük, generációjuk, valamint az oktatás szintje szerint. Faktoranalízis segítségével a kompetencia-kérdőív változóit csoportosítottuk, és az egymással szorosabb korrelációban levő csoportokat egy faktorhoz tartozónak tekintettük. Összesen 10 faktort kaptunk. A faktorok értelmezésével új változókat hoztunk létre. Az eredményeink azt mutatják, hogy a vizsgálatban részt vevő tanárok összességében a diákokkal való „hatékony kommunikáció” képességét tartják a legfontosabbnak, amelyet a „rugalmasság” követ. A „hálózatosodás” területén mutatott kompetenciát, valamint a „tanulók »nyelvének« használatát” a többi területhez képest kevésbé gondolják meghatározónak. Míg a kutatások szerint a mai általános-, középiskolásoknak és felsőoktatási intézmények tanulóinak is szüksége lenne a tevékenységközpontú módszerekre, az egyéni különbségek figyelembevételére, a tanári innovációra, a vizsgálatainkból az derül ki, hogy a középiskolai tanárok és az egyetemi

oktatók kevésbé tartják fontosnak ezeket, mint az általános iskolai tanárok. Azt gondoljuk, hogy ha az oktatási intézmények szeretnék a tanulói és munkaerőpiaci igényeknek is megfelelni, mindenképp át kell dolgozni a tanárképzések és tanártovábbképzések rendszerét, és alkalmazkodni kell a megváltozott tanulókhoz, tanulói igényekhez.

Debrenti Edith

Partiumi Keresztény Egyetem

Egy III. osztályos tanulók körében végzett fejlesztő kísérlet eredményei

A matematikai szöveges feladat olyan életszerű, gyakorlati problémafelvetés, amelyben az ismert és az ismeretlen mennyiségek közötti összefüggés(ek) szövegesen van megadva, és megoldásához valamilyen matematikai modellre van szükség. Az ember életében elméleti és gyakorlati tevékenységei során hasonló problémahelyzetekkel és egyedi feladatokkal találkozunk. Ezen feladatok közül lényegesebben a szöveges feladatok kapcsolódnak a valós életünkhöz. A szöveges feladatoknak jelentős szerepe van a problémamegoldásban, de a szövegértés fejlesztésében is. A szöveges feladatok tanítása egyike a legnehezebb módszertani problémáknak. A probléma-megoldási stratégiákat, gondolkodási műveleteket tudatosan kell tanítani a tanórákon. A legtöbb esetben a probléma-megoldási folyamat áll a középpontban, nem pedig a kapott eredmény. Ezen folyamat struktúráját többször is hangsúlyoznunk kell a tanulóknak. (Ambrus A., 2002) Jelen kutatás tárgya egy III. osztályos tanulók körében végzett pedagógiai fejlesztési kísérlet, amely során a kísérleti csoport tagjai öt hét alatt különböző szövegesfeladat-megoldási stratégiákat, módszereket sajátítottak el, előnyben részesítve az ábrázolási módszereket. A kontroll csoport eredményeivel való összehasonlítás során szignifikancia vizsgálatot végeztünk, majd az eredményeket közösen értelmeztük a Partiumi Keresztény Egyetem Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája szakos II. éves hallgatóival.

Duchon Jenő

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Információbiztonság és az online képzési keretrendszerek

Az online képzési keretrendszerek esetén nagyon nagy hangsúlyt fektetünk minden esetben a rendszer által kínált képzési szolgáltatásokra. Fontosnak tartjuk, hogy az adott rendszer minden esetben eleget tegyen számos képzésmódszertani követelménynek. Ugyanakkor nagyon kevés hangsúly helyeződik arra, hogy ezek a rendszerek kellően biztonságosak is legyenek. A képzési rendszerek szinte soha nem önmagukban álló rendszerek. Minden esetben ezek a rendszerek szoros kapcsolatban állnak más rendszerekkel is, így a képzési rendszer biztonsága kölcsönösen függ a többi rendszerétől.

Az előadásom során:

- Sorra vesszük azokat az információtípusokat, amelyeket egy képzési rendszer esetében védeni kell.
- Felsorolásra kerülnek a lehetséges támadástípusok.
- Megvizsgáljuk azokat a lehetőségeket, amelyek segítségével feltárható a rendszer sérülékenysége.

- Sorra vesszük azokat a teendőket, amelyek segíthetik a képzési rendszer biztonságossá tételét.

Gombik Judit Klaudia

Partiumi Keresztény Egyetem

Felnőttképzés felnőttoktatás Romániában kihívások, lehetőségek

Európában már az 1990-es évek derekán nyilvánvalóvá vált, hogy az egyre emelkedő munkanélküliségi mutatók valamint az ebből következő társadalmi kirekesztődés problémájára az Európai Unió tagállamai valamilyen megoldási stratégiát kell létrehozniak. 1995-ben a Tanítás és tanulás című tanulmány szerzői megnevezték azt a három fő tényezőt, melyek nagy hatást gyakoroltak az Unió gazdasági tevékenységére, valamint rendkívül befolyásolták az európai társadalmi folyamatokat. Ezek a tényezők a következők:

- az információs társadalom kialakulása
- a gazdaság nemzetközivé válása
- a tudomány és technológia széleskörű befolyásolása

Ezen új feltételek a munkaerőpiacon való megmaradáshoz rugalmasságot és állandó tanulási folyamatot feltételeznek.

Györbiró András

Partiumi Keresztény Egyetem

A szakkollégiumi rendszer megújulása, mint a felsőoktatás eltömegesedésére adott válasz

A szakkollégiumi rendszer az 1989-es előtti Magyarországon elsődlegesen a politikai értelemben másképp gondolkodó fiatalság és egyetemi oktatók számára volt hivatott megteremteni az alternatív nyilvánosság egyik fontos színterét. A rendszerváltást követően a szakkollégiumok a szakmai képzésre, a tehetséggondozásra fókuszáltak, és jelentős fejlemény, hogy megvalósult az intézményi forma terjeszkedése a határon túli magyar területek felsőoktatási rendszerei irányába is. Dolgozatomban arra vállalkozok, hogy a felsőoktatás eltömegedésének jelenségét immár nem hipotézisként hanem évente reprodukálódó tényként vizsgálva bemutassam azokat a mechanizmusokat, amelyek révén az ismét útkeresés előtt álló szakkollégiumi hálózat válaszokat adhat a felsőoktatási eltömegedés okozta kihívásokra, megtartva az oktatási rendszer többszereplős mivoltát és a rendszer belső differenciáltságát is.

Holik Ildikó

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Szakmai tanárok értékelési módszerei

Az ellenőrzés-értékelés témaköre hangsúlyos kérdésként szerepel a mérnökstanárok didaktikai-szaktudományi felkészítésében, hiszen a szakképzésben olyan problémák merülnek fel, amikre a pedagógusok értékelési kultúrájának fejlesztése pozitív hatást

gyakorolhat. Gondolhatunk itt a különleges bánásmódot igénylő vagy a motiválatlan, alulteljesítő tanulók értékelésére. A megfelelő értékelési módszerek, technikák alkalmazása segíthet a tanulók motiválásában, megerősítésében, fejlesztésében, tehát lényeges, hogy a szakmai tanárok odafigyeljenek erre a területre, hogy gazdagítsák az értékelési kultúrájukat. E kérdéskörből kiindulva kutatásunk célja a szakmai tanárok értékelési kultúrájának feltérképezése volt. Empirikus kutatásunkat 2015 tavaszán végeztük 78 aktív, illetve már végzett mérnök-tanár hallgatónk körében, online kérdőív segítségével. Az eredményeket SPSS statisztikai szoftver segítségével dolgoztuk fel. Kutatási kérdésként azt vizsgáltuk, hogy mi jellemző a szakmai tanárok ellenőrzési-értékelési tevékenységére. Kutatásunkban megállapítottuk, hogy a megkérdezettek többsége nem alkalmazza a kérdőívben szereplő ellenőrzési-értékelési lehetőségeket minden órán, de heti rendszerességgel sem. A legtöbben havi rendszerességgel értékelnek, elsősorban témazáró dolgozat formájában. Mivel sok válaszadó szakmai tárgyat tanít, a gyakorlati produktum értékelésének gyakorisága kitűnik a sorból. Feltűnően ritkán iratnak röpdolgozatot, és a projektmunka produktumának értékelése is ritkaságnak számít a megkérdezett szakmai tanároknál. Meglepő és elgondolkodtató, hogy sokan egyáltalán nem alkalmazzák a felsorolt értékelési fajtákat. A 2003-as obszervációs felmérés arra hívta fel a figyelmet, hogy „a szegényes tanári módszertanhoz egyoldalú értékelési eszköztár tartozik” (Kerber - Ranschburg, 2004). Kutatásunkban a 2003-as vizsgálathoz képest a 8 megnevezett értékelési területből hármat alkalmaznak gyakrabban a mérnök-tanárok, mint a korábban megkérdezett közismereti tanárok. Ez az eltérés a tanított szaktól adódik, hiszen a gyakorlati produktumok, a projektmunka produktumainak és a számítógépes (online) feladatok értékeléséről van szó. Szintén tanulságos eredmény, hogy az értékelési kompetencia fontosságát más tanári kompetenciákhoz képest kevésbé fontosnak tartják a mérnök-tanárok (Tordai, 2015), ez a 24 felsorolt kompetencia között a 21. helyen szerepel, illetve saját kompetenciáik megítélésénél is csak a 19-ként jelölték meg a 24-ből azt, hogy képesek a különböző értékelési formák és eszközök használatára. A szakmai fejlődés lehetőségei között csupán a 14. helyen szerepel a tanulók értékelésének fejlesztése. A kutatás eredményei egyrészt megmutatják, hogy milyen értékelési kultúrával rendelkeznek a megkérdezett mérnök-tanárok, másrészt pedig felhívják a figyelmet a fejlesztendő területekre a szakmai tanárképzésben.

Holik Ildikó

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

A pedagógiai tervezés módszertani kérdései a szakmai tanárképzésben

A tanítási-tanulási folyamat tervezése a didaktika és szakmódszertan egyik hangsúlyos témaköre a tanárképzésben. Korábbi pedagóguskutatások azonban arra hívják fel a figyelmet, hogy e területen számos problémával találkozhatunk a gyakorlatban. A kutatások eredményei szerint a tanárok tervezési tevékenységét az információk tudatos felhasználása helyett inkább a rutinok és előírások határozzák meg (Falus és mtsai, 1989). A vizsgált pedagógusok tervezési szokásait az adott iskolatípus hagyományos szokásai és elvárásai befolyásolják, elsősorban azokat a sémákat tükrözik, amelyeket a képzés során sajátítottak el vagy az előírások és elvárások hatására fejlesztettek ki. Döntéseikhez a tanterven és a tankönyvön kívül igen kevés információt használnak fel, és nem jellemző rájuk az alternatív megoldások keresése sem (Kotschy, 2000).

A fenti problematikából kiindulva kutatásunkban a szakmai tanárok és tanárjelöltek körében vizsgáltuk a pedagógiai tervezés sajátosságait.

A kérdőíves kutatást 2015 tavaszán végeztünk az Óbudai Egyetem 2011 óta végzett mérnök-tanárai, valamint 1. és 2. éves mérnök-tanár szakos hallgatói körében. 78-an válaszoltak a kérdéseinkre.

A kutatás eredményei azt mutatták, hogy a tanórák tervezését a válaszadók közel fele (47%) tartja fontosnak, nagymértékben pedig 36%-uk. Elgondolkodtató, hogy 16%-uk csupán kis mértékben, 1 válaszadó pedig egyáltalán nem tartja lényegesnek az órák tervezését.

A válaszadók nagy része minden órára használ digitális taneszközöket (38%), saját jegyzeteket (36%), az adott tárgy tankönyvét (34%), illetve az adott tárgy munkafüzetét, feladatgyűjteményét (23%). Kiugróan magas számban vannak azonban azok a szakmai tanárok, akik soha sem használnak szakmódszertani folyóiratokat a felkészüléshez (36%). A pedagógiai, pszichológiai szakkönyvek alkották az egyetlen forrást, amelyet a megkérdezettek közül senki sem alkalmaz minden órára.

A megkérdezettek legnagyobb része (31 fő) nem készít minden órához óravázlatot, illetve korábbi óravázlatait használja (31 fő). Minden órára csak 16-an készítenek óravázlatot, 12-en pedig csupán a bemutató órát tervezik meg írásban. Figyelemreméltó, hogy a 74-ből 10-en soha nem készítenek óravázlatot. A fenti eredmények különösen elgondolkodtatók annak függvényében, hogy a válaszadók több mint a fele pályakezdőnek számít a tanári pályán, s még így sem törekednek arra, hogy minden órájukat alaposan megtervezzék, előkészítsék.

Érdekes válaszok születtek arra a kérdésre, hogy a megkérdezettek mennyit készülnek egy-egy órára. Itt kiemelkedő azok csoportja, akik 16-30 percet készülnek (18 fő), illetve azoké, akik 46-60 percet fordítanak a felkészülésre (16 fő). Markánsan jelenik meg a két szélsőség: 11-en csak 0-15 percet készülnek és 11-en 120 percnél többet.

A kutatás eredményei megfontolandók lehetnek a szakmai tanárképzésben, mivel rámutatnak, hogy a pedagógiai tervezés mely területeire volna szükséges nagyobb hangsúlyt helyezni.

Istók Béla

Selye János Egyetem

A „gyakoritka” szóalkotási módok tanításának problémái két szlovákiai magyar nyelvtankönyv alapján

Előadásomban a ritkább szóalkotási módok tanításának problémáit vetem fel egy-egy általános és középiskolások számára megírt szlovákiai magyar nyelvtankönyv alapján. A Szlovák Köztársaság Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sport Minisztériuma által 2012-ben jóváhagyott Magyar nyelv (Tankönyv a gimnáziumok és a szakközépiskolák II. osztálya számára) (Uzonyi Kiss–Csicsay, 2012) és a Magyar nyelv az alapiskola 9. osztálya és a nyolcosztályos gimnázium 4. osztálya számára (Bolgár–Bukorné Danis, 2012) című tankönyvek ritkább szóalkotási módokat taglaló egy-egy alfejezete A szóalkotás egyéb fajtái (Csicsay 2012, 78–79), illetve A szóalkotás egyéb módjai címet kapta. A címválasztást mindkét esetben szerencsésnek tartom, mivel nem tartalmazza a ritka, illetve ritkább jelzőket, amelyek a következő kérdéseket implicálnák: valóban ritkák-e a ritka szóalkotási módok (vö. Lőrincz 2016), s ha igen, mi(k)hez képest azok? Az eddig nyolc kiadást megért A magyar nyelv könyvében (főszerk. A. Jászó Anna, 2007) azt olvashatjuk, hogy a „szösszetételhez és szóképzéshez fogható több termékeny szóalkotási módunk – a 20.

században általánossá vált mozaikszó-alkotáson és a rövidülésen túl – nemigen van” (Cs. Nagy, 2007, 315). Az akadémiai tankönyv valószínűleg első kiadásából (1991) megörökölt kijelentésével ma némiképp vitába szállhatunk, hiszen az elmúlt két évtizedben az internetes nyelvhasználat hatására előtérbe kerültek, mondhatnánk, gyakorivá váltak olyan ritka szóalkotási módok is, amelyekre ez korábban nem volt jellemző (vö. Lőrincz, 2016). Gyakoritka szóalkotási módnak tartom a szóalakvegyülést (kontaminációt), illetve szóösszerántást, a szándékos szóferdítést, a jelentéstapadást, valamint a fentebb említett mozaikszó-alkotást és rövidülést. A különböző szóalkotási módokat a közvetlen környezetemből vett példákkal és Facebook-minták alapján építeném be a tankönyvekbe, elősegítve ez által az élményközpontú nyelvtanoktatást. A vizsgált tankönyvek a ritkább szóalkotási módok közül mindössze a szóelvonással, a szórövidüléssel, a szövegyüvéssel és a mozaikszó-alkotással foglalkoznak, és említést sem tesznek a jelentéstapadásról, a népetimológiáról vagy a köznevelésről. A különböző szóalkotási módokat általában egy-egy mondattal definiálják, az Uzonyi Kiss–Csicsay-féle tankönyv (2012) ráadásul azt a benyomást kelti az olvasóban, hogy beszédhelyzettől függetlenül hibás, kerülendő szóalakokról van szó (l. a szórövidülésről: „Nem a leghelyesebb kifejezések”).

Kóródi László

Partiumi Keresztény Egyetem – Közgazdaságtudományi Kar

Gamification a menedzsment oktatásban

A gamification játékosítást jelent, melynek lényege, játék elemek felhasználása nem játék környezetben. Jelen tanulmány esetében az oktatásba csempészett játék illetve játékos elemekről van szó a könnyebb és hatékonyabb, sok esetben az észrevétlen tudás elsajátítás céljából. Ez egy aránylag új koncepció, melyet egyre több területen és egyre gyakrabban használnak vagy talán helyesebb lenne úgy fogalmazni, hogy használnak tudatosan. Menedzsment tárgyakat oktatok, amely a közgazdaságtudomány egyik leggyakorlatiasabb ága, így úgy gondolom, hogy emiatt talán a közgazdaságtan eme területén a legegyszerűbb és leghatékonyabb a játékos feladatok és játékelemek alkalmazása. Ezt a módszert több tárgy esetében is bevettem már, hogy az oktatás érdekesebb, interaktívabb és hatékonyabb legyen. A továbbiakban bemutatok néhány olyan gamifikációs elemet, amelyet használok a különböző témák esetében rávilágítva arra, hogy milyen szempontok figyelembe vételével és milyen céllal vált szerves részévé minden esetben a játék egy kurzusnak, szemináriumnak. Úgy gondolom, hogy általában elértem a gamification alkalmazásával kitűzött célokat, de ha mást nem is, akkor az minden esetben szemmel látható volt, hogy az adott kurzus vagy szeminárium élményeket nyújtott. És melyik lehet az a tényező, amelyik ennél jobban támogatja a tanulást és tudás elsajátítást?

Lőrincz Julianna

Selye János Egyetem - Tanárképző Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

Kommunikációs készségfejlesztés (beszéd- és stílus-készség-fejlesztés) a középiskolai tankönyvek tükrében

Kommunikációs készségfejlesztés (beszéd- és stílus-készség-fejlesztés) a középiskolai tankönyvek tükrében

A szerző előadásában a kommunikációs készségfejlesztés módjait vizsgálja a tantervek kommunikációs kompetencia követelményei alapján. Részletesebben a beszéd-készség- és stilisztikai készség fejlesztésének lehetőségeit elemzi a szlovákiai magyar tantervek, valamint a középiskolai anyanyelv-tankönyvek elméleti anyagainak, gyakorlatainak és feladatainak elemzésével.

Enikő Maior

Partium Christian University

ESP and language tests

In my paper I want to present the results of a one and half year research. In my work I tested the students of the Partium Christian University three times. Today's students differ greatly from the students of the previous generation. According to the latest studies their attention cannot be captured for more than eight minutes. They cannot sit for the usual fifty minutes and be attentive. They need fast answers and never ending challenges. Their way of thinking differs from our way of thinking. Information is processed in a different way. But how can we teachers deal with these new challenges? Can we capture their attention? How can we develop new skills as to be able to teach them? Are there some techniques that we teachers can learn? The task of my paper is to give an answer to these questions.

Makó Ferenc

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Gyakorlatvezető mentortanár-jelöltek értékorientációja

Az iskolák mindennapjaiban, a tanár-diák kapcsolatokban, továbbá a mentor-mentorált élethelyzetekben gyakran találkozunk az értékrend válságával. A kibővült értékválasztási lehetőségek és az értékekkel kapcsolatos társadalmi konszenzus felbomlása, hiánya – elbizonytalanodáshoz vezetett. A közoktatás értékelésekben egyre erőteljesebben kerül a társadalmi érdeklődés középpontjába a tanulmányi teljesítmények mérése, a szellemi értékek, a tudás közvetítésének milyensége. Ugyanakkor a XXI. század kihívásokkal telített társadalmi életébe való beilleszkedés, a sikeres életpálya építés által megkívánt kollektív és individuális értékek hatékony közvetítése, továbbá mérése, mind inkább sürgető pedagógiai feladattá vált. A tanárjelöltek és a pályakezdő pedagógusok pályaszocializációjához kapcsolódóan, illetve a tanári képesítési- kimeneti követelményekben megfogalmazott kompetencia területeken számos; az iskolai értékközvetítéshez és a pedagógusi szerepekhez köthető érték fogalmazódik meg napjainkban. Így a tanárjelöltek iskolai gyakorlatainak (pedagógiai-, szakmódszertani-, összefüggő iskolai gyakorlatok) a tanári személyiség-fejlesztéshez és a tanári pályaszocializációhoz kapcsolódó sikeres értékközvetítés: a gyakorlatvezető mentorképzés egyik legjelentősebb kihívásává vált. Elő kutatásaink során, a gyakorló mentortanárok értékelése világított rá arra, hogy a tanárjelöltek kompetencia követelményeiben szereplő értékek ugyan konszenzussal elfogadottak a pályán, de azok elsajátítási szintje jelentősen elmarad a kibocsátáskor a pálya sikeres gyakorlásához szükséges szinttől. Tekintettel arra, hogy a mentortanárok kiemelten fontos helyzetben vannak hivatásuk gyakorlása során betöltött mentori szerepeikben és pálya-tapasztalatuk folytán a tanári értékek közvetítésében, ezért tekintjük a pedagógiai kutatásunk céljának: a

pedagógusi értékek közvetítésében, formálásában betöltött helyzetük feltárását. A kutatás, a 2015/16. tanévben, pedagógus szakvizsgára felkészítő „Gyakorlatvezető mentortanár” képzésben részt vevő n=138 fő mentortanár jelölt körében valósult meg. A kutatás metodikai eszközét a D. E. Super által kidolgozott „Munka-érték kérdőív” és a mentorálás-módszertan program keretében kidolgozott mentortervek tartalom-elemzése jelentette. A mentortervekben a mentori problémákhoz, a mentorálási célokhoz, a közvetített értékekhez és az alkalmazott mentorálási módszerekhez kötődően tártuk fel a mentori munka során preferált vagy formált értékek körét. A mentori munkában preferált értékek és a tényleges mentori feladatok ellátásakor érvényesített értékek kapcsolatának feltárásával: rá kívánunk világítani a mentori szerepekhez kapcsolódó érték közvetítés-attitűdformálás problémáira. A kutatás mentorképzési adalékát, mindenekelőtt abban látjuk, hogy feltárja a mentori érték közvetítés tipikus területeit és az azokhoz kapcsolódó módszertani kultúrát. Javaslatokat fogalmazunk meg a mentorszerepek fejlesztésére vonatkozóan.

Nagy Ágota

Partiumi Keresztény Egyetem

Gyakorlattípusok az interkulturális kommunikáció oktatásában

Az interkulturális kommunikáció mint egyetemi tantárgy számos magyarországi és határon túli bölcsészettudományi szak tanmenetében szerepel. Elsősorban a kommunikáció és médiatudomány szakok curriculumának képezi szerves részét, de egyre több idegennyelv-szak tárgy kínálatában is megtalálható. Az előadás abból a megállapításból indul ki, hogy az interkulturális kommunikációval kapcsolatos magyar nyelvű szakkönyvek, illetve tankönyvek jellemzően elméletorientáltak, és csak kis mértékben tartalmaznak gyakorlatokat. Előadásom során elemzem a magyar nyelvű interkulturális kommunikációs szakirodalomban található gyakorlatokat, és a nemzetközi szakirodalom alapján javaslatokat teszek új gyakorlattípusok magyar nyelven történő kifejlesztésére. Az új gyakorlattípusok célja a tapasztalati tanulás előmozdítása.

Pásztor Rita Gizella

Partiumi Keresztény Egyetem

Érmelléki Kisebbségi tanulói és tanulási útvonalak

Az oktatásszociológia számára a továbbtanulási döntést meghatározó faktorok vizsgálata kiemelt fontosságú. Ez a tendencia megfigyelhető a kisebbségi oktatáskutatásokban is. Kutatásunk célját a tanulói és tanulási útvonalak alakulása illetve a továbbtanulási szándék közötti összefüggések feltárásának vizsgálata képezi, egy romániai tömb magyar lakta kistérségben, az Érmelléken, ahol 2015 tavaszán kérdőíves felmérést végeztünk kisebbségi oktatásban résztvevő hetedik és nyolcadik osztályos tanulók (N= 465) között. Tanulói útvonalnak az iskolarendszereken átvezető, formális oktatásban megtett utat tekintjük, míg tanulási útvonalnak a formális és non-formális oktatási formákban való részvételt. A tanulói útvonal alakulása előrevetíti a továbbtanulás irányát. A vizsgált célcsoportban a tipikus tanulói útvonal mellett gyakran előfordul az atipikus (évisméltés, bukás, lemorzsolódás, magatartási problémák) forma is, amely a továbbtanulási hajlandóságot csökkenti. Feltételezzük, hogy a tanulási útvonalak szélesítésével lehetőség nyílik a továbbtanulási

mutatók javítására a kutatási térségben. A kutatás eredményei a formális oktatási rendszeren kívül működő tanulási lehetőségek szerepére reflektálnak.

Pogátsnik Monika

Óbudai Egyetem - Alba Regia Műszaki Kar

Megbízhatóság és validitás két pályaelméleti attitűd skála hazai adaptációja kapcsán

Az ismertetett vizsgálat célja két, angolszász nyelvterületen kifejlesztett pályaelméleti attitűd skála hazai validitásának és megbízhatóságának megalapozása volt. Lent és Brown (2006) által kifejlesztett a szociál-kognitív karrier elmélet tesztelése alapos körültekintést igényel, tekintettel a helyi specifikumokra, emberi és kulturális tényezőkre. Az alapvető emberi jellemzők vizsgálatával ellentétben a szociál-kognitív kutatások olyan mérőeszközt igényelnek, mely figyelembe veszi a helyi jellegzetességeket és a vizsgált szakterülettel kapcsolatos érdeklődési körre van szabva. A másik vizsgált mérőeszközt Holland (1997) eredetileg az Egyesült Államokbeli szakképzésekre vonatkozóan alakította ki, mely napjainkra az USA pályatanácsadási rendszerének egyik alapjává vált. Jelen kutatás során a két mérőeszköz vizsgálata történt egy műszaki szakközépiskolai 30 fős mintán, valamint egy műszaki egyetemistákból álló 30 fős mintán.

Sanda István Dániel

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Adalékok a XVII-XVIII. század oktatásügyéhez – Különös tekintettel a magyarországi ének- és zenetanításra

A felvilágosodás eszméit és azok következményeit társadalomtörténeti szempontból vizsgálva többféle következtetésre juthatunk. Immanuel Kant az 1784-ben kiadott „Mia felvilágosodás?” című tanulmányában így fogalmazott: „A felvilágosodás az ember kilábalása maga okozta kiskorúságából...”. Azonban a korabeli magyar társadalom, közelebbről a Katolikus egyház és annak intézményei szempontjából a felvilágosodás egy fájdalmas asszociációkat kiváltó fogalom. Elsőként – valószínűleg – a francia forradalom jut eszünkbe róla, amely az Ész Istennőjének templomává gyalázta a párizsi Nôtre Dame székesegyházat. Hazai példaként a kalapos király, II. József azon rendeleteit említhetjük, melyek nyomán kaszinót nyitottak a budai karmeliták kolostorának templomában, és egyházzenei utasításaival tíz év alatt a gregorián ének – másfél évezredes – hagyományát tette tönkre. Az ekkor még szinte kizárólag egyházi fennhatóság alatt működő oktatásügyre gyakorolt hatását addig kevesen vizsgálták. Kutatásom célja a Mária Terézia és II. József uralkodása alatt kiadott rendeletek hatásainak elemzése, és a korabeli énektanítás sajátosságainak ismertetése. A Bécsi Egyetemi Könyvtárban és Levéltárban fellelt anyagok alapján mutatom be a korabeli énektanítási gyakorlatot, különös tekintettel az egyházi énekhasználatra, melynek direkt hatása volt az elemi iskolai és a normaiskolák – az Ignaz Felbiger munkássága nyomán kialakított korabeli tanítóképzők – énektananyagára. A birodalom iskoláiban zajló ének-zenetanítás tananyagát és színvonalát alapvetően meghatározta a tanítók énekanyag-ismereten alapuló zenei műveltsége. A felvilágosodás két axiómája az ésszerűség és a hasznosság. Az új gondolkodásmód és az új életérzés hatására a XVIII. század első felében fellendült a német protestáns területeken a vallásos költészet, amely a többségében

katolikus délnémet régióban is szinte azonnal közkedveltté vált. Az új költeményekhez – többségükben új – derűs dúr dallamokat komponáltak, amelyek illettek az új világszemlélethez és életérzéshez. Az énektanítás és az azzal szoros kapcsolatban álló egyházi éneklési szokások nem csak a Habsburg birodalomban, hanem Magyarországon is átalakultak. Az akkor „divatba jött” énekek közül számos ma is megtalálható a különböző felekezetek énekeskönyveiben. Ezek az énekek máig népszerűek, templomainkban a hívek szívesen és örömmel éneklük, felekezettől függetlenül. Előadásom zárásaként ezekből mutatom be a legszebb példákat.

Simonics István

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Az infokommunikációs technikák alkalmazása a mentortanárok körében

Az Óbudai Egyetemen 2011-ben indult el a gyakorlatvezető mentortanár pedagógus szakvizsgára felkészítő továbbképzés, melynek keretein belül a hallgatók a tanári mesterszak iskolai gyakorlatainak vezetéséhez és gyakornok kollégáik támogatásához szükséges kompetenciákat sajátíthatják el. Az elméleti anyagrészek megtanulásához számos szakirodalmi forrás áll a hallgatók rendelkezésére, azonban ezek feldolgozása gyakran nehézséget okoz számukra, mivel igen sok információt tartalmaznak és a nyelvezetük gyakran nehezen érthető. Ezt a problémát oldottuk meg azon korszerű és elektronikus tanulással is támogatott módszerek alkalmazásával, amelyek érdekessé, vonzóvá és könnyebben tanulhatóvá tehetik a tananyagokat. Több tantárgy keretében kellett különböző témaköröket csoportmunkában feldolgozni és a megszerzett információkat megosztani hallgatótársaikkal is. Ezáltal megismerkedhettek a hatékony információkeresés és -feldolgozás módszereivel. 2015-ben egy kérdőíves kutatás keretében vizsgáltuk a tanulási szokásaikkal, megszerzett kompetenciákkal, alkalmazott módszertani elemekkel és az infokommunikációs technológia – IKT – alkalmazásával kapcsolatos ismereteiket. A kérdőíveit 56 mentortanár szakos hallgatónk és 16 gyakorló mentortanár töltötte ki. Az első kérdéscsoport arra irányult, hogy naponta mennyi időt fordítanak számítógép- és internethasználatra, rendelkeznek-e saját tulajdonú eszközökkel, és az IKT eszközöket – asztali számítógép, notebook, netbook, tablet és okostelefon – használják-e az oktató-nevelő és a mentori munkájuk során. A következő részben a közösségi hálózati tagság meglétét és annak előnyeit vizsgáltuk. Rákérdeztünk a web2-es eszközök – Facebook, YouTube, közös dokumentumszerkesztő és fájlmegosztó alkalmazások – használatára is. Végül a különböző szöveg-, táblázat-, adatbázis-, prezentáció-, hang-, kép-, animáció- és videó szerkesztő programok alkalmazását vizsgáltuk a tananyagok készítéséhez, vagy az órai felkészüléséhez. A kérdőíves vizsgálat célja annak megállapítása volt, hogy a mentortanár hallgatók és a gyakorló mentortanárok napi munkájában milyen szerepe van az IKT-nak, mennyire vannak jelen ezek az eszközök, mennyire meghatározóak oktatási és mentorálási gyakorlatukban ezek használata, továbbá hogyan vélekednek ezek hasznosságáról. Hipotézisünk szerint az informatikai és technikai eszközök alkalmazása jellemzi a mentortanárok oktatói és tanácsadói munkáját. A kutatás eredményei megerősítettek bennünket abban, hogy a mentortanárok képzése során hangsúlyt kell helyezni a digitális kompetenciák fejlesztésére, a hatékony információfeldolgozási módok elsajátítására, hiszen a pozitív attitűd ellenére még alapvető hiányosságokkal rendelkeznek e téren. Ezen módszertani módosítások már

több tantárgy oktatásában is megjelentek. Az előadás a felmérés eredményeit és tanulságait mutatja be.

Stoicu-Crisan Renáta Alice

Partiumi Keresztény Egyetem – Német Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék

Az interkulturális kommunikatív kompetencia fejlesztése multimédiás anyagok segítségével a német mint idegen nyelv oktatásában

Az interkulturális kommunikáció fejlesztése a legfontosabb feladatkörök egyike lett a nyelvtanárok képzése során. Mivel az interkulturalitás területei nagyon széleskörűek, számos kérdésfelvetés sorolható ide: a nyelvi kompetencia, az interkulturális ismeretek, és azok a készségek (megfigyelés, megértés), attitűdök (érdeklődés, nyitottság, előítélet mentesség), amelyek segítségével az emberek képesek kommunikálni kultúrák között. A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni az idegen nyelvi kultúra megismertetésével, és a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség megszerzésével. Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése: legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat. A kompetenciafejlesztés hatékonyabbá tehető multimédiás anyagok, például képek, kisfilmek bemutatásán és értelmezésén keresztül. A multimédiás anyagok jelentősen növelhetik a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszik autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását valamint a nonverbális kommunikáció területeinek értékelését és megértését.

Szabó Roland

Partiumi Keresztény Egyetem - Modern Nyelvek Tanszéke

Filmrészletekkel, dialógusokkal a természetesebb kommunikáció érdekében

Angoltanárként sokszor tapasztalom, hogy a kommunikáció fonetikai és fonológiai aspektusaira ritkán fordítunk elegendő figyelmet szemináriumok keretén belül. Éppen ezért előadásomban a kiejtés, hanglejtés és a két fél közötti természetes kölcsönhatás fontosságára szeretném felhívni a figyelmet, illetve ezek oktatására filmrészletek, dialógusok segítségével. Tapasztalataim szerint a hallgatók zöme keveset, vagy semmit sem tud arról, hogyan tökéletesíthetné kiejtését, vagy hogyan válhatna természetesebbé a hanglejtése, még olyan diákok esetében sem, akik meglehetősen jól beszélnek az angolt. A munkamódszernek egyéb előnyeivel is találkozhatnak kezdők, haladók egyaránt, erről szándékozom egy átfogó képet nyújtani, a tapasztalataimmal és saját készítésű felvételeimmel kiegészítve az előadást.

Székesi Levente

Partiumi Keresztény Egyetem

Romániai magyar oktatásszociológiai kutatások a II. Világháborút követő években

A romániai, erdélyi magyar társadalomkutatás szempontjából kulcsfontosságú a II. Világháborút követő rövid "kegyelmi időszak", hiszen egészen 1947-ig az erdélyi magyar társadalomtudományok bölcsőjének számító Kolozsvárott értékes publikációk születtek, az akkor alakuló Bolyai Tudományegyetemen több szociológiai jellegű tárgyat is oktattak, ráadásul ebben a rövid korszakban még számottevő empirikus kutatások is készültek. Ezek a kutatások már jelzik azt, hogy a társadalomkutatás addigi falucentrikussága változik és az új célcsoport, az új, "népi demokratikus" ideológiával összhangban, a városi, és ezen belül is az ipari népesség lesz. Az előadásban a szerző a megfelelő történelmi kontextusba elhelyezve elemzi azokat a korai oktatásszociológiai felméréseket, amelyek még a viszonylag szabad, átmeneti jellegű iskolarendszerben tanuló diákok továbbtanulás esélyeit, karrierelképzeléseit, motivációs hátterét taglalták. A továbbiakban szó lesz az oktatásszociológiai és pedagógiai kutatások gyorsan szűkülő mozgásteréről, a szerző konkrét esettanulmányokkal illusztrálja a "burzsoá" pedagógia és nevelésszociológia száműzését a "materialista" tudományok bennfentes köréből.

Szerdi Ilona

Selye János Egyetem

Interaktív anyanyelvoktatás az általános iskola felső tagozatán

A XXI. században a pedagógia egy új formája jelenik meg, a digitális pedagógia, melynek köszönhetően a hagyományos oktatás három résztvevője – a tanár, a tanuló és a tananyag – egy negyedik elemmel is kibővül, az oktatástechnológiai eszközökkel. Így kerül be az osztályterembe az interaktív tábla. Segítségével a tanítási órán nemcsak egyszerűen kivetíthetjük a tananyagot, feladatokat, hanganyagot játszhatunk le, hanem a szoftverek segítségével interaktív feladatokat készíthetünk, ahol egy speciális tollal vagy az ujjunkkal a feladatban különböző elemeket mozgathatunk. Az interaktív módon megjelenített látványos, a színeket széles körűen alkalmazó képi világ a tanulót fokozott aktivitásra ösztönzi. Ezt bizonyítják többek között Gemma Moss és munkatársai (2007), Námesztovszki (2013), Fegyverneki (2014) és Simon (2014) felmérései is. Az interaktív táblák által nyújtott, oktatásban rejlő lehetőségekre a tankönyvkiadók is reagálnak. Egyre több papír alapú, nyomtatott tankönyvhöz készülnek interaktív feladatokat tartalmazó CD-anyagok, alkalmazások. Fegyverneki (2014) felhívja azonban a figyelmünket arra, hogy míg a reáltantárgyak oktatásában elterjedtebb a modern eszközök használata, több lehetőség kínálkozik a tananyagok innovatív feldolgozására, addig ez a humán tantárgyak terén – így a magyar nyelv és irodalom oktatásánál is – még kidolgozásra vár. Mindemellett pedig a tanulók belső motivációját, érdeklődését a magyarórán megfigyelve sokszor tapasztalhatjuk, hogy az irodalomórák iránt nagyobb érdeklődést mutatnak, mint a nyelvtanórák iránt. Fegyverneki a grammatikai, helyesírási nehézségeket – összefüggések nem értését és az ebből adódó kudarcot – emeli ki ennek okaként. Tanulmányomban ezt a hiányt és nehézséget szeretném némiképp orvosolni azáltal, hogy különböző feladattípusok – zárt- (alternatív választás, többszörös választás, sorképzés) és nyíltvégű (rövid válasz, szöveg kiegészítése, ábra kiegészítése, grafikus ábrázolás) feladatok – interaktív megvalósítását

mutatom be, kihasználva a Smart Notebook interaktív táblaszoftver által kínált lehetőségeket. A feladatok, melyek forrásai a Bukorné Danis Erzsébet és Bolgár Katalin által szerkesztett magyar nyelvtankönyvek, a szlovákiai magyar tanítási nyelvű általános iskolák 5–9. osztályos diákjai számára készültek. A bemutatni kívánt feladatokat magam írtam át az interaktív táblára. A feladatok egyaránt alkalmazhatók a tananyag átvételénél, gyakorlásánál, a tematikus egység ismétlésénél vagy pedig óravégi pihentető, kikapcsolódást nyújtó feladatokként. A tanórai interaktív feladatoknak köszönhetően – mint ahogy Kelemen Rita (2008) is írja – csökken a szakadék az iskola falain belüli és kívüli világ között. A diákok, akiknek a mindennapjait átszövi az okostelefon, a számítógép, a tablet használata, az órán a szabadidejüket kitöltő „ismert mozdulatokkal” találkozhatnak viszont, melyeknek köszönhetően „otthonosabban” érezhetik magukat az osztályteremben.

Szilágyi Györgyi

Partiumi Keresztény Egyetem

A kreativitás mint az életbeli sikeresség alternatív indikátora

Az iskolai sikeresség előrejelzésében hagyományosan bevett eszközök dominálnak. Jelen dolgozatban kisebb mértékben foglalkozom a társadalmi-gazdasági tényezőkkel, mint a család anyagi helyzete, szülők iskolai végzettsége, emotív támogatás, magánórákon való részvétel. Arra az ellentmondásra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a klasszikus intelligencia tesztek és egyéb kompetencia felmérést biztosító standardizált eljárások dominálnak a képességek felmérésében, miközben számos példa igazolja, hogy önmagában a magas intelligencia nem garantálja a sikeres karriert. A legismertebb példa Christopher Langan, aki gyakran kapta meg az USA illetve a világ „legintelligensebb” címet a médiában, azonban élete nem bővelkedik kiemelkedő sikerekben. Dolgozatomban bemutatok néhány alternatív megoldást az intelligencia tesztek kizárólagosságá helyett, a kreativitás fogalmát helyezve középpontba, és rávilágítok néhány olyan összefüggésre, melyek tágabb kontextusba helyezik a sikerességet és ennek iskoláskorban mérhető elő-indikátorait.

Szűcs Enikő

Partiumi Keresztény Egyetem

Kompetenciák a szociális munkában, a jó szakember ismérvei

A Szociális munka, mint tevékenységi terület folyamatos változásnak és fejlődésnek van kitéve, hiszen állandó jelleggel alkalmazkodnia kell a környezeti, illetve társadalmi változásokhoz, figyelembe véve az időszakosan megújuló törvényes kereteket is. A szociális munkás szakember különböző szerepeket tölt be munkája során, melyek lehetővé teszik számára, hogy mindig a megfelelő segítséget tudja nyújtani (Roth-Szamosközi, 2003). Természetesen, ezen szerepek betöltésén túl számos más tényező is szükséges ahhoz, hogy hatékony segítségnyújtásról vagy eredményes munkavégzésről beszéljünk. Ugyanakkor, azt is szem előtt kell tartani, hogy a szociális munka egy erősen gyakorlat orientált szakma, melyben a kompetenciáknak igen fontos szerepe van, éppen ezért, a szociális szakemberek nem csak az elméleti tudásukat, hanem a gyakorlati tapasztalataikat is gyarapítaniuk kell. Kozma J. szerint (2006), a szociális munkában olyan szakmai kompetenciák elsajátítására van szükség, mint: értékek, tudás és szakmára felkészült személyiség. Ezeknek az általános

elvárásoknak próbálnak meg eleget tenni a felsőoktatási intézmények is, amit tükröznek az elmúlt évek kutatási eredményei. Jelen tanulmányban bemutatjuk, a felsőoktatási intézmények szociális szakmával kapcsolatos kutatási eredményeit és azt, hogy milyen kompetenciákra van szüksége egy jó szociális munkás szakembereknek.

Tomory Ibolya

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Kulturális minták és tradicionális elemek szerepe a kelet-afrikai oktatásban: a szakképzés egy perspektívája

A Kelet-Afrikai Közösség országaiban az oktatás számára nagy kihívás az általános oktatás mellett a gazdasági fejlődés-fejlesztés új területei: a turizmus és a technikai - ill. szakképzés. Nem lehet azonban kizárni a tradíciókat, a hagyományos tanulási formák népszerűségét, amely beépül az európai iskolák világába vagy akár azzal párhuzamosan működő képzésekkel, „árnyékoktatásként” létezik tovább. Egyik markáns példa a hagyományos táncok és ritmusok jelenléte, másik a hivatalos oktatással párhuzamosan fellelhető mester-tanítvány viszony hagyománya, amelyekkel terepmunkáim során találkoztam Kelet-Afrika országaiban. Módszer: terepmunkák az érintett országokban, résztvevő megfigyelés családoknál, közösségekben, iskolákban. Ennek keretében különböző városrészek mestereivel és tanulóival interjúk, beszélgetések, egyes esetekben mélyinterjúk, majd formális oktatási szakemberek megkérdezése.

Felmerülő kérdések: Valóban elterjedtnek mondható és népszerű-e a tradicionális mester-inas rendszer? Miért, miben gyökerezik a nem formális oktatás erőssége, mely elemei vonzóbbak, mint a formális oktatás? Eredményezhet-e megbízható hozzáértést, szakmai tudást? A formális oktatás képviselői mit gondolnak a jelenségről, hogyan kezelik? Ezt a típusú képzést be kell -e emelni a hivatalos oktatásba?

Eredmények: a hagyományos tanulási formák annyira népszerűek, hogy a formális oktatási szektor sem tudja figyelmen már kívül hagyni. A számos ok közül néhány: a szociális interakciók mester, inas, társak, ügyfél között, a tanulási stílus és a közösségi lét, élmények (pl. a ritmusos, zenés kommunikáció vagy a tanulási költségek aránya), ugyanakkor az egyéni képességek fejlesztése gyakorlatorientált tanulással, a teljes folyamatban részvétellel. Fontosabbnak tűnik tehát az iskolai műveltségénél, hogy saját kulturális közegükhöz közelebbinek érzik. Következtetés, tanulságok: a kutatás még folyamatban van, de bizonyos, hogy szükség van a kulturális dialógusra, a kulturális tanulás figyelembe vételére, a különböző tudásátadás egyeztetésére a mai oktatásban. Nem csupán az európai típusú tudásban és szerveződésben érdemes gondolkodni, hanem kiterjeszteni a figyelmet az elhanyagolt területekre, mint a nem formális ismeretszerzési módok, a diákok szubkulturális háttere.

Tóth Péter

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Középiszkolai tanulók térszemléletének fejlettsége

A vizuális tudatosság nézőpontjából áttekintést adunk az érzékelés, az észlelés és a megismerés kapcsolatáról. Bemutatjuk a különféle képalkotási módokat, a képi közlés

formáit és módszereit, különös tekintettel az objektív vizuális közlés szintaxisára. Értelmezzük a mentális reprezentációt, a téri-vizuális képességek rendszerét és főbb komponenseit. Az empirikus kutatásunk célja középiskolai tanulók térszemlélete fejlettségének feltérképezése volt. A reprezentatív kutatást budapesti középiskolások körében, online mérőeszköz alkalmazásával végeztük. A tanulók eredményeit életkor, szakmacsoport, nem és preferált kéz dimenzióban is összehasonlítottuk.

Végh Ágnes

Budapesti Gazdasági Egyetem - Kereskedelmi Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar

Pillanatkép a Budapesti Gazdasági Egyetem közgazdász tanár mesterképzéséről

A Budapesti Gazdasági Egyetem Kereskedelmi Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Karán, illetve a jogelőd intézményeiben az 1970-es évek végétől folyik valamilyen formában szakmai tanárképzés. Kezdetben, hosszú ideig az üzemgazdász, közgazdász nappali képzés mellett vehették fel a hallgatók a tanár szakot, és a megszerzett végzettséggel szakközépiskolában, erre épülő technikus osztályokban taníthattak szakmai tárgyakat. A hallgatók körében kedvelt képzési forma hordozta a közgazdász-, illetve tanári munkakörben való elhelyezkedés lehetőségét. A megváltozott törvényi szabályozás, a tanári előmeneteli rend, jogosultsági előírások hívták életre intézményünkben a mesterképzést. Az eleinte „szintemelő” funkciót ellátó oktatás mára inkább pedagógus kiegészítőként működik. A bemutatott kutatásban kérdőíves megkérdezést folytattunk a 2015/16-os tanévre beiratkozott levelezős hallgatókkal. Egyrészt egyszerűen a hallgatói összetételt, háttérrel szerettük volna megismerni. Ezen felül érdekelt minket a hallgatók szakmai érdeklődési területe, jelenlegi munkahelyükkel, feladataikkal való elégedettségük, önismeretük, elvárásaik a képzéssel, önmaguk fejlesztésével kapcsolatban. A részt vevők életkorából is adódóan kiforrott, őszinte véleményeket kaptunk mind az írásbeli megkérdezés, mind az ezt kiegészítő szóbeli interjúk alkalmával. Elmondásuk szerint nagy kedvvel kezdenek bele a tanulásba, általában nem kizárólag kötelezettségből iratkoztak be, és, habár nem könnyű az immár jóval magasabb szintű elvárásoknak eleget tenni, örülnek a fejlődési lehetőségnek. Sokan logikus felépítésű, építő kritikát is megfogalmaznak a képzéssel kapcsolatban, aminek örülhetünk. Az előadásban a kérdőíves megkérdezés eredményeinek rövid ismertetését adjuk közre.

Viola Attila

Óbudai Egyetem - Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Tanulói visszajelzés online lehetőségei

A tanulói visszajelzések mindig fontos szereppel bírtak az oktatási folyamatban, ezért rengeteg eszköz és módszer áll a rendelkezésünkre, melyeket könnyen beépíthetünk a napi oktatási folyamatokba. Az online felhasználás előnyeire fókuszálva előadásomban ezekből emelek ki néhányat, röviden bemutatva ingyenesen is elérhető web alkalmazásokat, továbbá ezek használatával elérhető praktikus előnyöket is. Előadásom során kiemelek osztálytermi és osztálytermen kívüli felhasználásra is alkalmas eszközöket, javaslatokkal és példákkal szemléltetve a felmérések és szavazások lebonyolításának gyors és egyszerű lehetőségeit.

Zakota Zoltán - Ardelean Tímea - Izsák Hajnalka

Partiumi Keresztény Egyetem

Konvergencia és mobilitás a romániai felsőoktatásban

1989-et megelőzően, Románia még a többi kommunista állammal összehasonlítva is különleges utat járt be. A Ceaușescu-diktatúra egyik fő jellemzője az autarchia és a bezárkózás volt. Ez fokozottan vonatkozott a kulturális életre és, azon belül, az oktatásra is. A diktatúra bukása után fordulat következett be az oktatásban, azon belül a felsőoktatásban is. Ez érintette mind annak szerkezetét, mind pedig a szabályozó jogi keretét is. Jelentős volt a nyugati modellekhez való közeledés, de, főként az anyagi és emberi erőforrások szegényes állapota miatt, ez a folyamat igen lassú és határozatlan volt. Ezen változtatott gyökeresen az Európai Unióhoz való csatlakozás, amely után, a többiekhez hasonlóan, Románia is csatlakozott a Bologna-folyamathoz. Ennek egyik folyamánya a könnyen áttekinthető és összehasonlítható végzettségek rendszerének, a kétciklusú rendszer kialakításának, valamint az Európai Kredit Átviteli Rendszerben szerzett kreditpontok átvitelének a megvalósítása volt. A folyamat másik fő célkitűzése a hallgatói mobilitás elősegítése, növelése. Ezen a téren, Románia, a legtöbb közép-kelet-európai államhoz hasonlóan, az „exportőrök” közé tartozik. Ennek egyik folyamányaként, az ország bekapcsolódott az Erasmus, illetve az azt követő Erasmus+ programokba. Az Erasmus Program egy határokon átnyúló, uniós hallgatói csereprogram, mely az 1980-as évek végén lett létrehozva elsősorban az egyetemi hallgatók és oktatók intézményközi cseréjének és együttműködésének támogatására. Az Európai Bizottság égisze alatt zajló, megújult Erasmus+ program (The new EU programme for Education, Training, Youth, and Sport for 2014-2020) célja a készségek fejlesztése és a foglalkoztatásra való felkészítés, valamint az oktatás, tréning és ifjúsági munka modernizálása. A tapasztalat azt mutatja, hogy a csatlakozás egy igen pozitív folyamat volt, mivel a romániai egyetemi hallgatók gyakran kihasználják a külföldi intézmények által felajánlott lehetőségeket. Ennek okait részben a megnövekedett szintű idegen nyelvi felkészültségben, részben a támogatásban és az ebből következő alacsonyabb költségszintben kell keresnünk. Valószínűleg szerepe van ebben még egyfajta nyelvi-kulturális nyitottságnak, kifelé való fordulásnak is, mely az utóbbi években vált, nem elhanyagolható politikai hatásra is, általánosan megfigyelhető jelenséggé. Előadásunk célja bemutatni a romániai felsőoktatás mobilitási jellemzőinek alakulását az első Erasmus-ciklus (2007-2013) ideje alatt, a számok tükrében, ám ugyanakkor kitérve jellemzőinek, illetve a folyamatokat meghatározó belső okok és külső tényezők bemutatására is. A téma vizsgálatakor felhasználtuk az országos és uniós szinten hozzáférhető hivatalos adatokat, a szakmai körökben előforduló nem hivatalos becsléseket, valamint a sokéves felsőoktatásban szerzett tapasztalatunkat. Szándékunk, ugyanakkor, bemutatni a két részfolyamat egymásra hatását, valamint kihatásukat az összeurópai térségre.

Előadók elérhetősége**Előadó****Email cím**

András István	andras@uniduna.hu
Ardelean Tímea Krisztina	timea.ardelean@gmail.com
Asztalos Bence	asztalos@jgypk.szte.hu
Bacsa-Bán Anetta	bana@uniduna.hu
Balázs László	balazsl@uniduna.hu
Bánffi-Benedek Andrea Krisztina	benedekandrea@yahoo.com
Barkóczi Gergely Attila	barkoczy.gergely@gmail.com
Bernáth Krisztina	krisztinabernath@gmail.com
Bodnár Éva	eva.bodnar@uni-corvinus.hu
Borbély Julianna	juliannaborbely@gmail.com
Boszák Gizella	boszakgizella@yahoo.de
Bökös Borbála	bokosborbala@gmail.com
Brugós Anikó	brugosaniko@yahoo.com
Budai Gábor	budaig@uniduna.hu
Cserné Andermann Gizella	cservane@uniduna.hu
Csillik Olga	olga.csillik@uni-corvinus.hu
Daruka Magdolna	magdolna.daruka@uni-corvinus.hu
Debrenti Edith	edit.debrenti@gmail.com
Duchon Jenő	duchon.jeno@nav.gov.hu
Gombik Judit Klaudia	gombik_judit@yahoo.com
Györbiró András	andrasgyorbiro@yahoo.com
Holik Ildikó	holik.ildiko@tmpk.uni-obuda.hu
Istók Béla	vojtech.istok@gmail.com
Izsák Hajnalka	hajnalkaizsak@gmail.com
Juhász Levente Zsolt	juhaszl@uniduna.hu
Kóródi László	korodi_laszlo@yahoo.com
Lászlóné Kenyeres Krisztina	enyeres@uniduna.hu
Lőrincz Julianna	bokosborbala@gmail.com
Maier Enikő	enikomaior@yahoo.com
Makó Ferenc	mako.ferenc@tmpk.uni-obuda.hu
Nagy Ágota	nagy.partium@gmail.com
Németh Borbála	nemeth.borbala@gmail.com
Németh István Péter	nemeth.istvan@uniduna.hu
Pásztor Rita Gizella	ritapasztor@gmail.com
Pogátsnik Monika	pogatsnik.monika@amk.uni-obuda.hu
Rajcsányi-Molnár Mónika	molnarmo@uniduna.hu
Sanda István Dániel	sanda.daniel@tmpk.uni-obuda.hu
Sass Judit	judit.sass@uni-corvinus.hu,
Simonics István	simonics.istvan@tmpk.uni-obuda.hu
Stoicu-Crisan Renáta Alice	crenataalice@gmail.com
Szabó Csilla Marianna	szabocs@uniduna.hu
Szabó Roland	sz.roland@yahoo.com
Szalay Györgyi	szalay@uniduna.hu
Székedí Levente	szekedi@gmail.com

Szerdi Ilona	szerdi.ilona@gmail.com
Szilágyi Györgyi	szilgyorgi@yahoo.com
Szűcs Enikő	szucse@gmail.com
Tomory Ibolya	tomory.ibolya@tmpk.uni-obuda.hu
Tóth Péter	toth.peter@tmpk.uni-obuda.hu
Végh Ágnes	vegh.agnes@uni-bge.hu
Viktorija Marcinkevičienė	viktorija.marcinkeviciene@go.kauko.lt
Viola Attila	viola.attila@tmpk.uni-obuda.hu
Zakota Zoltán	zzakota@gmail.com

A Szervezőbizottság elérhetősége

Maier Enikő (elnök)	enikomaior@yahoo.com
Tóth Péter (társelnök)	toth.peter@tmpk.uni-obuda.hu
Pásztor Rita Gizella	ritapasztor@gmail.com
Ardelean Tímea Krisztina	timea.ardelean@gmail.com
Duchon Jenő	duchon.jeno@gmail.com
Fónagy-Bicskei Ildikó	bicskei.ildiko@tmpk.uni-obuda.hu
Varga Anikó	varga.aniko@tmpk.uni-obuda.hu